

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Zarys literatury rosyjskiej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność filologia białoruska		Kod zajęć 09FWSBELS.18.06344.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Natalia Kaźmierczak		
Prowadzący zajęcia	Natalia Kaźmierczak, Krzysztof Tyczko		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z literatury rosyjskiej, przekazanie wiedzy o życiu i twórczości pisarzy poszczególnych okresów, zapoznanie z problematyką ideową oraz osobliwościami artystycznymi ich utworów
C2	Przekazanie wiedzy o zjawiskach historyczno-literackich
C3	Zapoznanie z wybranymi tekstami literackimi
C4	Przygotowanie studentów do analizy dzieła literackiego
C5	Wykształcenie i rozwijanie umiejętności interpretacji dzieła literackiego
C6	Kształtowanie i rozwijanie umiejętności zastosowania metod badawczych do analizy tekstu literackiego
C7	Rozwijanie umiejętności korzystania z opracowań naukowych i źródeł bibliograficznych
C8	Rozwijanie umiejętności komunikacji i pracy w grupie oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu nauki o literaturze.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	rozumie rosyjski proces historycznoliteracki	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W08	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W2	zna ideowe i estetyczne wyróżniki epok i prądów literackich	FWS_K1_W02, FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W3	rozumie zjawiska decydujące o specyfice literatury rosyjskiej i jej uprzywilejowanego miejsca w rosyjskiej kulturze materialnej i duchowej	FWS_K1_W01, FWS_K1_W05, FWS_K1_W06	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W4	zna biografie najważniejszych twórców literatury rosyjskiej	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W5	zna społeczno-polityczny kontekst powstania utworów i rozumie jego wpływ na kształt omawianych dzieł	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W07	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W6	zna najważniejsze utwory literackie rozpatrywanego okresu, historię ich powstania oraz recepcję	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W08	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W7	zna podstawowe pojęcia i kategorie pomocne w analizie i interpretacji omawianych utworów	FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W08, FWS_K1_W10	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W8	zna i rozumie wymowę ideową i poetykę omawianych utworów	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W08, FWS_K1_W10	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zinterpretować omawiane utwory literackie w oparciu o posiadaną wiedzę	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U2	potrafi porównać wybrane utwory literackie	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U3	potrafi opisać ewolucję wybranych motywów w omawianej literaturze	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U4	potrafi sformułować uporządkowaną wypowiedź ustną na temat omawianej twórczości i dokonywać jej modyfikacji pod kierunkiem wykładowcy	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U06, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09, FWS_K1_U10, FWS_K1_U11, FWS_K1_U14	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U5	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do formułowania sądów i uczestnictwa w merytorycznej dyskusji na temat literatury rosyjskiej omawianego okresu	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U06, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09, FWS_K1_U10, FWS_K1_U11, FWS_K1_U15	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U6	potrafi samodzielnie poszerzać swoją wiedzę o literaturze badanego okresu w oparciu o dostępne źródła naukowe i popularnonaukowe	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03, FWS_K1_U09, FWS_K1_U16, FWS_K1_U17	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów /-a do efektywnej organizacji pracy własnej oraz stałego rozwoju i doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności.	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K06, FWS_K1_K09, FWS_K1_K10	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
K2	jest gotów/-owa do uczestnictwa w formalnych i nieformalnych rozmowach o literaturze	FWS_K1_K03, FWS_K1_K09, FWS_K1_K10	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Literatura staroruska. Swoistość piśmiennictwa staroruskiego w kontekście europejskim. Periodyzacja w relacji do wydarzeń historycznych, główne zabytki;	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
2.	Rozwój literatury rosyjskiej w wieku XVIII (barok, klasycyzm, sentymentalizm);	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
3.	Pierwsze ćwierćwiecze XIX w. (1801-1825), twórczość dekabrystów. Romantyzm w Rosji - A. Puszkina, M. Lermontowa, M. Gogol;	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
4.	Proces historyczno-literacki w latach 1842-1895. Przełom antyromantyczny, rozwój realizmu. (Iwan Turgieniew, Iwan Gonczarow, Fiodor Dostojewski, Lew Tołstoj). Znaczenie różnorodności. Naturalizm w Rosji. Twórczość A. Czechowa, M. Gorkiego;	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
5.	„Srebrny wiek” w kulturze i literaturze rosyjskiej. Symbolizm. Akmeizm. Futuryzm	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
6.	Literatura porewolucyjna (Lata 20. XX wieku (1917-1929), lata 30. (socrealizm). Wielka Wojna Ojczyźniana i literatura tego okresu);	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium
7.	Okres „odwilży”, stagnacji i pierestrojka w literaturze, Literatura po rozpadzie ZSRR - kierunki, tendencje, główni przedstawiciele. Problem postmodernizmu w literaturze i kulturze rosyjskiej.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda aktywizująca - "burza mózgów"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>- obecność na zajęciach (dopuszczalne są 2 nieusprawiedliwione nieobecności w semestrze, pozostałe nieobecności, niezależnie od przyczyny, należy odrobić w formie rozmowy na konsultacjach; opuszczenie powyżej 50% zajęć skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu),</p> <p>- aktywny udział i zaangażowanie w trakcie zajęć,</p> <p>- znajomość zalecanej literatury przedmiotu (*pozycje i fragmenty wskazane przez prowadzącego /-ą zajęcia),</p> <p>- pozytywne oceny z kolokwiów (student ma prawo do poprawy ocen);</p> <p>- zaliczenie kolokwium semestralnego.</p> <p>Kryteria oceniania kolokwium ustnego:</p> <p>ocena: bardzo dobry (5,0) doskonała, wyczerpująca odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o doskonałym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo nienaganna, płynna, nasycona terminologią z zakresu przedmiotu</p> <p>ocena: dobry plus (4,5) prawidłowa odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o dobrym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo poprawna, płynna, z użyciem odpowiedniej terminologii z zakresu przedmiotu drobne braki w wypowiedzi</p> <p>ocena: dobry (4,0) poprawna odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o dobrym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo poprawna, świadcząca o znajomości podstawowych terminów naukowych z zakresu przedmiotu braki i błędy w wypowiedzi</p> <p>ocena: dostateczny plus (3,5) poprawna odpowiedź na dwa zadane pytania lub częściowa odpowiedź na trzy pytania wypowiedź częściowo świadcząca o rozumieniu omawianych zagadnień, a częściowo odtwórcza, świadcząca o wyuczeniu się treści „na pamięć”, trudności z formułowaniem wniosków wypowiedź chaotyczna, pozbawiona płynności, braki w zakresie znajomości podstawowej terminologii braki i częste błędy w wypowiedzi</p> <p>ocena: dostateczny (3,0) poprawna odpowiedź na dwa zadane pytania lub częściowa odpowiedź na trzy pytania wypowiedź w dużym stopniu odtwórcza, świadcząca o wyuczeniu się treści „na pamięć”, a nie rozumieniu zagadnień, trudności z formułowaniem wniosków wypowiedź chaotyczna, pozbawiona płynności, poważne braki w zakresie znajomości podstawowej terminologii braki i poważne błędy w wypowiedzi</p> <p>ocena: niedostateczny (2,0) niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi na dwa spośród trzech pytań wypowiedź świadcząca o przyswojeniu wiedzy w stopniu niewystarczającym dla uzyskania oceny dostatecznej nieprzystąpienie do zaliczenia</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. A. Puszkina, Eugeniusz Oniegin
2. M. Lermontow, Bohater naszych czasów
3. M. Gogol, Szynel, Martwe dusze
4. I. Turgieniew, Rudin
5. F. Dostojewski, Idiota
6. L. Tołstoj, Śmierć Iwana Iljicza
7. A. Czechow, Śmierć urzędnika, Trzy siostry
8. I. Bunin, Opowiadania (Udar słoneczny, Rusia, Poniedziałek wielkopostny, W Paryżu, Wielki post)
9. E. Zamiatin, My
10. M. Bułhakow, Mistrz i Małgorzata
11. I. Babel, Opowiadania odeskie (Król, Tak to robiono w Odessie, Ojciec, Lubka Kozak)
12. A. Achmatowa, Requiem
13. A. Sołżenicyn, Jeden dzień Iwana Denisowicza
14. V. Nabokov, Lolita
15. W. Jerofiejew, Moskwa-Pietuszki

Dodatkowa

1. B. Mucha, Historia literatury rosyjskiej. Zarys, Wrocław 1989. Historia literatury rosyjskiej XX w., pod red. A. Drawicza, Warszawa 1997. Historia literatury rosyjskiej, pod red. M. Jakóbca, Warszawa 1976. Русские писатели XX века. Биографический словарь, под ред. П. А. Николаева, Москва 2000.
2. И. Скоропанова, Русская постмодернистская литература, Москва 2001. Н. Лейдерман, М. Липовецкий, Современная русская литература, Москва 2001. U. Wójcicka, Siedem wieków literatury dawnej Rusi, Bydgoszcz 1990. Słownik pisarzy rosyjskich, pod red. F. Nieuważnego, Warszawa 1994.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnej organizacji pracy swojej oraz innych, określania jej priorytetów oraz stopnia zaawansowania
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U06	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych oraz dokonywać ich modyfikacji pod kierunkiem wykładowcy/opiekuna naukowego
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U10	Absolwent/ka potrafi w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów
FWS_K1_U11	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się z innymi specjalistami / filologami w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych środków komunikacji
FWS_K1_U14	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku polskim i języku/-ach właściwych dla specjalności studiów dotyczące zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kontekstów kulturowych
FWS_K1_U15	Absolwent/ka potrafi w języku polskim i języku/-ach właściwych dla specjalności studiów prowadzić rozmowy i prezentować wystąpienia dotyczące języka i literatury, a także komunikacji kulturowej
FWS_K1_U16	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną oraz współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role, przy wykonywaniu określonych zadań i realizowaniu projektów
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną

Kod	Treść
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru języków wschodniosłowiańskich
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody badawcze mające zastosowanie do interpretacji i analizy tekstów użytkowych, literackich i naukowych w językach wschodniosłowiańskich oraz w zależności od specjalności studiów dotyczących obszaru języka angielskiego lub niemieckiego